

İEİS/SAVAŞ MALKOÇ: ÜRETİMDE BÜYÜK POTANSİYEL VAR, DESTEK ŞART

"Çare, biyoteknolojik ilaçta"

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Genel Sekreteri Savaş Malkoç, sektördeki en önemli gündem konusunun biyoteknolojik ilaçlar olduğuna işaret ederek, Türkiye'de de bu alanda ihtiyaç duyulan ekosistemin desteklenmesi gerektiğini söy-

ledi. Malkoç, "Ülkemizi biyoteknolojik ilaç üretim ve ihracat üssü yapabilecek güçteyiz" dedi. Savaş Malkoç, bu alanda başarı sağlanabilmesi için, Türkiye koşullarına özgü bir mevzuatın oluşturulması gereğine işaret etti. **MERVE YİĞİTÇAN**

İlaç sanayii 1,8 milyar dolarlık hacme ulaşarak, toplam ihracattaki payını ilk kez yüzde 1'in üzerine çıkardı

İLAÇ ENDÜSTRISİNDE YERLİ ÜRETİM/ÖZEL DOSYA/09-11

Pandemi döneminde ihracata 'ilaç' oldu

İlaç ve eczacılık endüstrisi, pandemi döneminde sergilediği ihracat performansıyla göz doldurdu. Sektör, 2020 yılında ihracatını yüzde 26,8 oranında artırarak 1,8 milyar dolara çıkardı. Böylece, sektörün Türkiye'nin genel ihracatındaki payı ilk defa yüzde 1'in üzerine çıktı. Bu yılın ilk 6 ayında ise sektörün ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,7 büyüyerek 896 milyon dolara aştı.

MERVE YİĞİTÇAN / İSTANBUL

Yüksek üretim kapasitesi ve ileri teknolojik kullanımıyla büyümesini sürdüren Türk ilaç ve eczacılık sektörü, ihracat performansıyla göz dolduruyor. Özellikle pandemi yılı olan 2020'de sektörün ihracatı yüzde 26,8 artarak 1,8 milyar dolarlık büyüklüğe ulaştı. İhracattaki bu artışla, sektörün Türkiye'nin genel ihracatının içindeki payı ilk defa yüzde 1'in üzerine çıktı. Katma değeri yüksek ilaç endüstrisinin ihracatta yaşadığı bu atılım, ihracatın ithalatı karşılama oranını da tarihinin en yüksek seviyesine ulaştırdı. İlaçın dış ticaret açığı içindeki payı yüzde 13,9'dan yüzde 7,6'ya geriledi. İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikası'nın (İEİS) DÜNYA için derlediği verilere göre, ilaç hammadde ithalatı ve ilaç bitmiş ürün ihracatı incelendiğinde ilaç endüstrisinin ülke ekonomisine sağladığı katkı daha net şekilde görüldü.

2020 yılında 815 milyon dolar tutarında hammadde girişine karşın 1,79 milyar dolar bitmiş ürün ihracatı gerçekleştirildi. Bu alandaki ihracat lehine olan denge her geçen gün daha da büyüyor. İlaç it-

halatında bitmiş ürünlere olan ihtiyacın yurt içi üretim imkanlarıyla karşılanması sağlandığında endüstrimiz ihracatını ve dış ticaret açığının azalmasına katkısını artıracaktır.

Güney Kore, ihracatta ilk sırada

TÜİK Dış Ticaret İstatistiklerine göre, ihracatta ilk sırayı Güney Kore alırken, bu ülkeye 615,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleşti. En çok ihracat yaptığımız ikinci ülke ise Irak oldu. Irak'a 94,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleşirken, üçüncü sırada 66,1 milyar dolarlık ihracatla Kazakistan, dördüncü sırada 65,2 milyon dolarlık ihracatla Azerbaycan ve beşinci sırada 57,7 milyar dolarlık ihracatla Özbekistan geliyor. İlaç endüstrisinin ihracatındaki ilk 15 ülkeye gerçekleştirilen ihracat, sektörün toplam ihracatının yüzde 67,3'üne denk geliyor. Ticaret Bakanlığının hazırladığı bir raporda, AB ülkeleri ve ABD'nin diğer kayda değer ihracat pazarları olduğuna dikkat çekilirken, "Irak'a yönelik önemli miktarda gerçekleştirilen kayıtsız ilaç ihracatı da göz önüne alındığında, ülkemizin potansiyeli en

yüksek pazarlarından birisinin Irak olduğu düşünülmektedir" ifadelerine yer verildi. Sektörün ihracatı ürün grupları bazında incelendiğinde ise 2020 yılı ihracatında ilk sırayı 1,1 milyar dolarlık değerle 'tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)' aldı. Bu ürün grubunu 'insan ve hayvan kani, serum, aşı, toksin vb. ürünler' ile 'eczacılık eşyası ve müstahzarları vb.' takip etti. Bu yılın ilk 6 ayına bakıldığında da ilaç ihracatının artışını kısmi de olsa sürdürdüğü görüldü. TÜİK verilerine göre, 2021 yılının ilk altı ayında ilaç ve eczacılık sektörünün ihracatı yüzde 2,7 artarak 896 milyon dolara ulaştı.

39 bin kişilik istihdam ordusu

İEİS verilerine göre, ilaç endüstrisi Türkiye'de yaklaşık 680 kuruluş, uluslararası

standartlarda üretim yapan 99 ilaç ve 11 hammadde üretim tesisiyle 12 binden fazla ürün sunuyor; Türkiye'nin ilaç ihtiyacının yüzde 88'i yurtiçi üretimle karşılanıyor. Sanayi üretim endeksi verilerine göre, Türk ilaç endüstrisi, 2015-2020 yılları arası dönemde üretimini yüzde 52,4 artırdı. Merkez Bankası verilerine göre de, Temmuz 2021 itibarıyla ilaç sanayi kapasite kullanım oranı yüzde 66,6 seviyesinde. TÜİK verilerine göre, ilaç endüstrisinin 2019 yılı istihdamı yaklaşık 39 bin kişi olarak gerçekleşmişti. 2019 yılında Türkiye toplam istihdamı yüzde 3,1 azalırken ilaç endüstrisi istihdamı yüzde 3,4 arttı. 2020 yılında ise pandemi sürecinin zorlu koşulları nedeniyle Türkiye'de iş gücüne katılım oranı yüzde 7,2 gerilerken ilaç endüstrisi bu süreçte istihdamını korudu.

SAĞLIK ÜRÜNLERİ PAZARI YÜZDE 34,3 BÜYÜDÜ

COVID-19 pandemi döneminde Türk ilaç pazarı genel anlamda küçüldü. İEİS verilerine göre, bu süreçte pandemi nedeniyle hastaların hastane ve hekim ziyaretlerini azaltmış olmaları etkili oldu. Bu kapsamda 2020 yılında pazarda kuru bazında yüzde 7 daralma yaşanarak, pazar 2,2 milyarlık kuru satışla 479 milyar TL'ye ulaştı. Buna karşın, pandemi süreci sağlık ürünleri pazarında büyümeye sahne oldu. Pandemi sürecinde hekim ve hastaneye erişimin azalması ve bağışıklık güçlendirmeye yönelik artmasıyla 2020 yılında yüzde 70'in üzerinde oranla vitamin ve gıda takviyesi ürünlerinden oluşan sağlık ürünleri pazarı yüzde 34,3 arttı.

Türkiye'nin sanayi devleri listesine 12 ilaç şirketi girdi

İstanbul Sanayi Odası'nın açıkladığı Türkiye'nin 2020'deki en büyük ilk 1000 sanayi kuruluşu arasında 12 ilaç firması yer aldı. En büyük ilaç sanayi kuruluşu Abdi İbrahim olurken, 12 firmanın toplam ihracatı 316 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu firmaların yarattığı toplam brüt katma değer ise 6,5 milyar TL olarak hesaplandı.

İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (BSK)-2020 ve Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (BSK)-2020 listelerinde toplam 12 ilaç şirketi yer aldı. 12 ilaç devinin toplam net üretimden satışları yaklaşık 10,5 milyar TL civarında hesaplandı. Bir önceki yıl 1000 dev sanayi kuruluşu arasında 9 ilaç firması yer alıyordu.

İlk 500 BSK'da 7 kuruluş

2020'nin sanayi devleri incelendiğinde İlk 500 BSK'da 7 ilaç firması yer alırken, İkinci 500 BSK'da 5 kuruluş yer aldı. İlk 500 BSK'da ilaç firmaları arasında ilk sırada Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. AŞ geliyor. Genel sıralamada 89'uncu basamakta kendine yer bulan firmanın net üretimden satışları 2 milyar 678 milyon TL olarak hesaplandı. Listenin ikinci sırasında 1 milyar 878 milyon TL'lik net üretimden satış tutarıyla Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi AŞ yer alırken, üçüncü sırada yer alan Deva Holding'in net üretimden satışları 1 milyon 855 bin TL olarak kayıtlara geçti. Bu üç sanayi kuruluşunu sırasıyla Nobel İlaç Sanayi ve Tic. AŞ, World Medicine İlaç San. ve Tic. AŞ ve Santa Farma İlaç Sanayi AŞ takip etti. İlk 500 BSK'daki yedinci ilaç şirketi ise ismi-

nin açıklanmasını istemedi. 2019 yılına ait İlk 500 BSK'da 6 ilaç firması yer almış, listedeki en büyük ilk üç ilaç firmasını aynı sırayla aynı şirketler oluşturmuştu.

233,1 milyon TL'lik Ar-Ge harcaması

İkinci 500 BSK incelendiğinde, bu listede 5 ilaç firmasının yer aldığı görüldü. İkinci 500 BSK'da yer alan en büyük ilaç sanayi kuruluşu İ. E. Ulagay İlaç Sanayi T. AŞ oldu. İkinci 500 BSK'nın genel sıralamasında 195'inci olan kuruluşun net üretimden satışları 399 milyon 134 bin TL oldu. İkinci sırada net üretimden satışları 335 milyon 798 bin TL olan İlko İlaç San. ve Tic. AŞ olurken, üçüncü sıradaki en büyük ilaç firması 297 milyon 199 bin net üretimden satış tutarı elde etmiş olan Biofarma İlaç San. ve Tic. AŞ

oldu. Bu üç firmayı sırasıyla Adeka İlaç San. ve Tic. AŞ ile Tüm Ekip İlaç AŞ izledi. Bir önceki yılın listesi incelendiğinde, İSO İkinci BSK'da 3 şirketin yer aldığı görülüyor. 2019'da İkinci 500 BSK'da zirvede yer alan ilaç firması 2020'deki gibi İ. E. Ulagay İlaç Sanayi T. AŞ olurken, ikinci sırada Adeka İlaç Sanayi ve Tic. AŞ yer almış, üçüncü sıradaki kuruluş isminin açıklanmasını istememişti.

Her iki listede yer alan ilaç firmalarının performanslarına bakıldığında, 12 firmanın 2020 ihracatı yaklaşık 316 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Listedeki yer alan söz konusu ilaç kuruluşlarının Ar-Ge harcamaları toplamda 233,1 milyon TL civarında oldu. Söz konusu firmaların yarattığı toplam brüt katma değer ise 6,5 milyar TL olarak hesaplandı.